

APROBAT
prin decizia Consiliului orășenesc Cantemir
nr.02/14 din 20.03.2026

Regulamentul
privind bugetarea participativă în orașul Cantemir

Capitolul 1.
Dispoziții generale

1. Regulamentul privind bugetarea participativă în orașul Cantemir (în continuare – regulament) are drept scop stabilirea cadrului general și a procedurii de depunere, evaluare, selectare, implementare și monitorizare a proiectelor de interes public inițiate de cetățeni prin implicarea lor directă în procesul de bugetare participativă.

2. Noțiuni:

Bugetarea participativă – proces prin care cetățenii sunt încurajați să identifice și să semnalizeze neajunsurile comunității, iar apoi să propună rezolvări ale acestora – prin soluții sub formă de proiecte. La prima etapă, propunerile de proiecte sunt validate de autoritatea locală după care sunt supuse unui proces de votare, prin care se va asigura reprezentativitatea rezultatelor, fiind decisă finanțarea unui anumit număr de proiecte.

Proiecte demonstrative – proiecte care pun în practică, testează, evaluează și diseminează acțiuni, metodologii sau abordări noi sau necunoscute în contextul specific al proiectului, cum ar fi contextul geografic, ecologic și socio-economic, și care pot fi aplicate în alte părți în împrejurări similare.

Grup de inițiativă al cetățenilor – grup constituit din cetățeni pentru înaintarea unui proiect de soluționare a unei probleme ce prezintă un interes pentru comunitatea locală.

Coaliție locală – alianță formală, dar deschisă dintre cetățenii localității, care este condusă de către un secretar, și are scopul de a focaliza eforturile cetățenilor către îmbunătățirea guvernantei autorităților. În contextul bugetării participative, rolul coaliției locale va fi de a monitoriza cum se implementează procesul, în numele cetățenilor.

Comisia de evaluare – grup de lucru, constituit prin decizia consiliului orășenesc, abilitată cu expertiza proiectelor depuse de cetățeni/grup de inițiativă conform criteriilor enunțate în pct. 26.

3. Pentru realizarea prevederilor acestui regulament, anual din bugetul orașului Cantemir va fi alocată o sumă nu mai mică de **1 %** din bugetul orașului.

4. Procesul de bugetare participativă este unul orientat către cetățean, iar obiectivele principale sunt:

- a) Creșterea dialogului dintre cetățeni și administrația publică;
- b) Ajustarea politicilor publice la nevoile și așteptările cetățenilor;
- c) Implicarea cetățenilor în procesul de planificare și dezvoltare urbană;
- d) Stimularea democrației participative;
- e) Creșterea transparenței în activitatea administrației publice.

5. Propunerile de proiecte trebuie să fie **PROIECTE DEMONSTRATIVE** și să se încadreze într-unul din următoarele domenii de competență a Primăriei orașului Cantemir:

- a) Implimentarea măsurilor de eficiență energetică a blocurilor locative (panouri fotovoltaice; izolația termică; iluminat LED cu senzori; reparația acoperișului; schimbarea ferestrelor și usilor; etc.)

- b) Cofinanțarea proiectelor depuse de ONG și Asociațiile Obștești
- c) Activități culturale (cinema în aer liber; etc.)
- d) Social (complex sportiv în aer liber; teren de fitness)
- e) Activități sportive (Sport în aer liber)
- f) Protecția mediului (colectarea deșeurilor, salubritate, eficiența energetică etc.).
- g) Ordinea publică și siguranța populației (camere de supraveghere video, problema câinilor vagabonzi).

Capitolul 2.

Modalitatea și calendarul de depunere a proiectelor

6. Proiectele în cadrul procesului de bugetare participativă vor putea fi depuse în perioada **01 aprilie** a fiecărui an sau la decizia consiliului local perioada făcându-se publică în termen de min. 3 (zile) de la începerea perioadei de depunere.
  7. Fiecare cetățean sau grup de inițiativă poate formula câte o singură propunere de proiect pentru cel mult trei domenii de competență a Primăriei stabilite la p. 5.
  8. Pentru a demonstra necesitatea și importanța proiectului pentru comunitate, autorul va trebui să colecteze cel puțin 20 de semnături de susținere din partea cetățenilor, **ca condiție obligatorie pentru a fi acceptat la concurs.**
  9. Propunerile de proiecte vor fi depuse:
    - în format tipărit la **Primăria or. Cantemir în bir. 303 la persoana responsabilă de implementarea programului „Bugetarea Participativă”**,
    - **Se acceptă doar formularele aprobate prin decizia consiliului local,**
    - Dosarul depus urmează a fi îndosariat, numerotat și semnată fiecare filă **de către liderul grupului de inițiativă și sigilat în plic A4 cu inscripția: Denumirea deponentului; denumirea proiectului; valoarea proiectului.**
    - **Fiecare proiect este înregistrat în registrul proiectelor de bugetare participativă, iar conținutul acestuia este public.**
- Notă:* Nu se vor accepta completări după data depunerii dosarului de aplicare la concurs.
10. La depunere, liderul grupului de inițiativă sau persoana împuternicită de depunere va primi o confirmare de recepționare a dosarului cu semnătura persoanei responsabile de recepționare.
  11. Până la data limită de depunere a proiectelor cetățenii se pot adresa la persoana responsabilă din cadrul primăriei or. Cantemir, și anume: d-na Drangoi Vera pentru a obține consultații în pregătirea propunerilor de proiect.
  12. Pe pagina web și rețele sociale ale Primăriei or. Cantemir vor fi afișate la fiecare două zile lucrătoare lista actualizată cu toate proiectele depuse.
  13. Suma solicitată pentru finanțarea propunerii de proiect nu trebuie să depășească 100 000 (una sută mii) lei.
  14. Pentru a asigura transparența în cadrul procesului de bugetare participativă, Primăria orașului Cantemir poate să semneze un memorandum de colaborare cu Coaliția locală, **în caz în care aceasta este formată**, sau cu Organizații a Societății Civile sau liderii grupurilor de inițiativă **ce au înaintat proiectele. În scopul asigurării transparenței și informării publicului larg, orice informație oficială din cadrul procesului de bugetare participativă se va transmite și părților interesate de procesul decizional local.**

15. Conținutul dosarului de aplicare:
  1. Formularul de aplicare – **Anexa 1**
  2. Scrisoarea de înaintare – **Anexa 2**
  3. Lista de semnături care va confirma necesitatea proiectului pentru comunitate – **Anexa 3**
  4. Lista semnăturilor în susținerea proiectului/votarea off-line - **Anexa 4**

Capitolul 3. Criterii și costuri eligibile

16. Proiectele în cadrul procesului de bugetare participativă pot fi depuse de către:
  - 16.1. Cetățenii care **dețin viză de reședință, inclusiv temporară în baza unui contract de locațiune** în orașul Cantemir,
  - 16.2. ONG-ri/, AO/grupuri de inițiativă/cetățeni a căror proiecte se vor implementa în care doresc să se implice în dezvoltarea orașului și care au îndeplinit vârsta 16 ani.
17. Pentru a fi validate în cadrul procesului de bugetare participativă, proiectele înaintate de cetățeni trebuie să îndeplinească următoarele criterii de eligibilitate:
  - a) Să fie de interes local și să nu realizeze activități cu scop comercial, publicitar, de natură politică, religioasă sau etnică;
  - b) Să nu dubleze sau să nu fie incompatibile cu proiectele implementate de Primărie în același loc și cu același scop;
  - c) Să corespundă cu prioritățile Primăriei, menționate la p. 5;
  - d) Să fie completate coerent propunerile de proiect și să fie prezentate listele de semnături, menționate la p. 8.
  - e) Să nu fie repetitive și implementate în același loc 2 (doi) ani consecutiv.
18. Sunt considerate neeligibile următoarele costuri:
  - costuri pentru campanii de conștientizare și informare.
  - sponsorizări personale pentru participare la conferințe sau congrese;
  - datorii sau rezerve pentru pierderi;
  - burse de studiu și/sau cursuri de specializare personale;
  - orice acțiune de natură comercială generatoare de profit imediat pentru applicantul la finanțare sau pentru partenerul de proiect;
  - cumpărarea de terenuri sau clădiri; - credite părților terțe, amenzi și penalități;
  - costuri pentru angajarea personalului responsabil de asigurarea implementării proiectului din partea beneficiarului;
  - echipamente second-hand, dacă sunt achiziționate în scopul proiectului; - sponsorizarea activităților politice;
  - procurări de bunuri pentru uz personal.
19. **Contribuția comunității va constitui minim 10% din valoarea totală a proiectului. Contribuția bănească urmează a fi depusă la contul Primăriei or. Cantemir în decurs de 30 (treizeci) zile calendaristice de la data transmiterii de către finanțator către beneficiari a deciziei privind obținerea finanțării în cadrul programului.**
20. Contribuția la proiect se acceptă doar sub formă bănească.

Capitolul 4. Evaluarea proiectelor

21. Procesul de evaluare a proiectelor depuse va dura **15 (cincisprezece) zile calendaristice.**

22. Evaluarea proiectelor se va face de către o Comisie de evaluare constituită în acest scop prin decizia consiliului. Pentru a asigura transparența în procesul de evaluare a proiectelor în Comisia de evaluare va fi inclus la cerere un reprezentant a Organizațiilor Societății Civile.
23. **Aplicanții, ale căror proiecte au fost respinse administrativ, vor fi notificați de către Comisia de evaluare în termen de 3 zile de la data consemnării procesului verbal de admitere, cu anexarea Fișei de evaluare administrativă.**
24. **În cazul în care informațiile prezentate în proiect nu sunt suficient de clare, Comisia de evaluare este în drept să solicite informații suplimentare, care urmează a fi prezentate în termen de maximum 3 zile de la data recepționării solicitării. Nerespectarea termenului impus creează premise de respingere a cererii de finanțare de către comisie.**
25. **Comisia de evaluare are următoarele roluri:**
- Să organizeze și să monitorizeze desfășurarea procesului de bugetare participativă;
  - Să verifice propunerile din punct de vedere financiar, tehnic și normativ;
  - Să evalueze propunerile de proiect pe considerente de impact, fezabilitate și eligibilitate;
  - Să combine propunerile de proiecte similare depuse de către un grup de inițiativă, pentru a exclude dublarea ideilor.
26. Comisia va analiza proiectele depuse în cadrul procesului de bugetare participativă și le va evalua în baza următoarelor criterii:

Criteriu	Punctaj maxim
1. Încadrarea proiectului în planurile strategice la nivel local. <i>Original și compatibil cu proiectele implementate de Primărie (asigură sinergie între acțiunile deja întreprinse de Primărie, planurile de dezvoltare a localității)</i>	10
2. Impactul preconizat asupra grupurilor țintă /beneficiarilor <i>Proiectul contribuie la ameliorarea situației grupului țintă și corespunde necesităților acestora.</i>	10
3. Asigurarea co-finanțării mai mult de 10% demonstrată prin prezentarea declarației pe proprie răspundere.	10
4. Coerența și calitatea pregătirii proiectului Acțiunile propuse sunt clar formulate în raport cu problemele majore, situația curentă și evoluțiile preconizate. Obiectivele proiectului sunt clare, realizabile și ușor verificabile, și răspund problemelor identificate. Obiectivele proiectului sunt clare, realizabile și ușor verificabile, și răspund problemelor identificate. Sunt prezentate în mod clar rezultatele și produsele proiectului.	10
5. Buget realist în concordanță cu activitățile planificate	10
6. Anexate toate documentele specificate în Regulament	10

27. Comisia poate veni cu sugestii de modificare în proiecte, inclusiv schimbarea denumirii, locul de implementare sau fuzionarea cu alte proiecte, doar cu acordul liderului. În acest caz, comisia poate invita inițiatorul proiectului pentru informații suplimentare în ceea ce privește proiectul propus.
28. Respingerea unui proiect de către comisia de evaluare se va motiva în scris, iar motivarea va fi făcută publică, împreună cu Lista proiectelor respinse **pe pagina web a primăriei or. Cantemir și pe panourile informative.**
29. În urma evaluării, **pe pagina web a Primăriei or. Cantemir** va fi publicată Lista proiectelor validate, care va conține deciziile generale ale Comisiei de evaluare, dar și opiniile separate ale membrilor.
30. În decurs de **3 zile** după publicarea Listei proiectelor validate și a celor respinse **cetățenii posibilitatea de a solicita clarificări.**
31. Lista proiectelor validate va fi publicată pe pagina web a primăriei nu mai târziu de **3 (trei) zile de la data emiterii deciziei comisiei de evaluare.**

Capitolul 5.

Votarea proiectelor și selecția finală

32. **Votarea** se va realiza într-o perioadă de **15 zile lucrătoare**, începând cu prima zi de lucru după publicarea Listei proiectelor validate (p. 22).
33. La vot participa cetățenii începând cu vârsta de **16 ani și au viză de reședință** în localitate sau viză temporară pe min. 3 ani în baza unui contract de locațiune.
34. **Votarea proiectelor se va realiza doar în format off-line prin prezentarea listei de semnături în susținerea propunerii de proiect conform anexei 4.**
35. **Listele pentru votarea off-line vor fi securizate prin aplicarea semnăturii și stampilei de către primar și vor fi ridicate de la specialistul responsabil de implementarea programului d-na Drangoi Vera.**
36. Cetățenii vor furniza date cu caracter personal (Nume, prenume, adresa completă, telefon, data, luna, anul nașterii), pentru a fi asigurate condițiile specificate la p. 26.
37. **Fiecare persoană va avea posibilitatea de a vota doar un singur proiect. În cazul depistării în listele prezentate o dublare a semnăturii votul persoanei în cauză va fi anulat din toate listele. În cazul depistării semnăturilor false acestea vor fi excluse din listă iar grupul de inițiativă nu va avea posibilitatea de a depune propunerea de proiect pentru anul următor.**
38. Proiectele vor fi ierarhizate în funcție de numărul de voturi.
39. În fiecare an bugetar pot fi selectate și implementate cel mult **3 proiecte** cu valoare maximă, în dependență de limitele bugetare stabilite pentru bugetarea participativă.

Capitolul 6.

Monitorizarea implementării proiectelor

40. **Implementarea proiectelor selectate este responsabilitatea primăriei, este efectuată și dirijată de către primărie, cu participarea grupurilor de cetățeni.**
41. Cetățenii și grupurile de inițiativă pot raporta neregulile depistate în procesul de implementare a proiectelor către Primărie, inclusiv în formă scrisă.
  - a) **Petițiile sau demersurile înaintate în scris sunt înregistrate în primărie.**
  - b) **Persoana coordonatoare a procesului de monitorizare din partea primăriei este specialistul în atragerea investițiilor.**
42. La sfârșitul procesului de implementare a proiectelor, Comisia de evaluare va întocmi un raport de monitorizare și evaluare, **cu anexarea demersurilor de monitorizare parvenite din partea grupurilor de cetățeni**, care va fi publicat pe pagina oficială a Primăriei și prezentat la Consiliul local.

Capitolul 7.

Precizări privind datele cu caracter personal

43. Toată informația cu caracter personal care este pusă la dispoziția de către persoanele care votează, fiind prelucrată și păstrată în conformitate cu prevederile Legii 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Președintele ședinței
Contrasemnează:

Ion Enciu

Secretara Consiliului
orașenesc Cantemir

Marina Arseni